

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

Rozdział 1

Ogólna charakterystyka międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka i kryteria jego efektywności	25
1.1. Geneza i rozwój praw człowieka oraz systemu ich ochrony	25
1.2. Podstawowe pojęcia praw człowieka i ich ochrony	33
1.2.1. Pojęcie praw człowieka i praw obywatela	33
1.2.2. Pojęcie wolności człowieka i wolności obywatela	37
1.2.3. Pojęcie ochrony wolności i praw jednostki	41
1.3. Systemy ochrony praw człowieka i ich wzajemne relacje	43
1.3.1. Systemy wewnątrzpaństwowe	43
1.3.2. Systemy ponadnarodowe	50
1.3.3. Systemy międzynarodowe	55
1.3.4. Relacje pomiędzy systemami ochrony praw człowieka	66
1.4. Ogólna charakterystyka międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka	71
1.4.1. System uniwersalny (Narody Zjednoczone)	71
1.4.2. Systemy regionalne	80
1.5. Kryteria oceny efektywności międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka	88
1.5.1. Rodzaje oceny efektywności systemu ochrony praw człowieka	90
1.5.1.1. Przedmiotowa efektywność systemu ochrony praw człowieka	95
1.5.1.2. Podmiotowa efektywność systemu ochrony praw człowieka	96

1.5.2. Kryteria oceny systemowej efektywności międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka	103
1.5.2.1. Kryterium przestrzegania rozwiązań sformalizowanych prawnie	104
1.5.2.2. Kryterium realizacji celów zakładanych przez źródła.....	104
1.5.2.3. Kryterium relacji skarg wpływających i skarg rozstrzyganych (ilościowe).....	106
1.5.2.4. Kryterium sposobu załatwiania skarg (jakościowe).....	107
1.5.2.5. Kryterium skutków przyjętych rozstrzygnięć (efektów)...	107

Rozdział 2

Efektywność systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka

w Radzie Europy	109
2.1. Geneza i rozwój systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka Rady Europy	109
2.2. Źródła ochrony praw człowieka o charakterze prawnie wiążącym (konwencyjnym)	114
2.2.1. Europejska Konwencja Praw Człowieka.....	116
2.2.2. Europejska Karta Społeczna oraz Zrewidowana Europejska Karta Społeczna	118
2.2.3. Europejska konwencja o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu	122
2.2.4. Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych.....	124
2.3. Źródła ochrony praw człowieka o charakterze tzw. miękkiego prawa	127
2.3.1. Uchwały i zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy	127
2.3.2. Uchwały i zalecenia Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy	132
2.4. Instytucje ochrony praw człowieka o charakterze konwencyjnym	139
2.4.1. Europejski Trybunał Praw Człowieka.....	139
2.4.2. Europejski Komitet Praw Społecznych	146
2.4.3. Europejski Komitet do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu	149
2.5. Instytucje ochrony praw człowieka o charakterze pozakonwencyjnym...	153
2.5.1. Komisarz Praw Człowieka.....	154
2.5.2. Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji.....	157
2.6. Ocena efektywności systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka Rady Europy	161
2.6.1. Czynniki wpływające na skuteczność systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka w Radzie Europy.....	161

- 2.6.2. Efektywność oddziaływania na regulacje prawne oraz na praktykę ochrony praw człowieka w państwach członkowskich183

Rozdział 3

Efektywność systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka

w Unii Europejskiej	231
3.1. Geneza i rozwój systemu instytucjonalnego ochrony praw podstawowych (praw człowieka) we Wspólnotach Europejskich i Unii Europejskiej.....	231
3.2. Źródła ochrony praw człowieka w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej o charakterze prawa pierwotnego	245
3.2.1. Traktat o Unii Europejskiej.....	250
3.2.2. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.....	253
3.2.3. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej.....	256
3.3. Źródła ochrony praw człowieka w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej o charakterze prawa wtórnego.....	261
3.4. Źródła ochrony praw człowieka w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej o charakterze tzw. miękkiego prawa	269
3.5. Instytucje ochrony praw człowieka w Unii Europejskiej	273
3.5.1. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sąd	278
3.5.2. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Europejski Ombudsman)	285
3.5.3. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	289
3.6. Ocena efektywności systemu instytucjonalnego ochrony praw człowieka w Unii Europejskiej.....	296
3.6.1. Czynniki wpływające na skuteczność systemu instytucjonalnego ochrony praw podstawowych w Unii Europejskiej	296
3.6.2. Efektywność oddziaływania na regulacje prawne oraz na praktykę ochrony praw podstawowych w państwach członkowskich	314

Rozdział 4

Kierunki ewolucji systemów instytucjonalnych i mechanizmów ochrony praw człowieka Rady Europy i Unii Europejskiej celem zwiększenia

ich efektywności.....	340
4.1. Poszukiwanie synergii w funkcjonowaniu systemów instytucjonalnych ochrony praw człowieka Rady Europy i Unii Europejskiej	340
4.2. Koordynacja działań Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.....	355

4.3. Koordynacja działań Komisarza Praw Człowieka Rady Europy i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich	363
4.4. Koordynacja działań Sekretariatu Generalnego Rady Europy i Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej.....	377
4.5. Postulaty nowych obszarów regulacyjnych w systemach ochrony praw człowieka Rady Europy i Unii Europejskiej	387
4.6. Postulaty nowych rozwiązań instytucjonalnych w systemach ochrony praw człowieka Rady Europy i Unii Europejskiej.....	401
Zakończenie	417
Bibliografia.....	430